

KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE

Právní odbor

Zápis z metodické porady k výkonu správy místních poplatků konané ve dnech 23. – 24. 9. 2024 na KÚ LK

Součástí porady byly semináře zajišťované pracovníky Kanceláří veřejného ochránce práv.

Přítomni: dle prezenční listiny uložené na právním odboru KÚLK

Program:

1) Pondělí 23. 9. 2024: Správa místních poplatků

Přednášející: Mgr. Ing. Radka Malinová, Mgr. Jan Ščučka, JUDr. Eva Kostolanská
– *doplněná prezentace je přílohou tohoto zápisu*

2) Úterý 24. 9. 2024: Daňová exekuce

Přednášející: Mgr. Ing. Radka Malinová, Mgr. Jan Ščučka, JUDr. Eva Kostolanská
– *prezentace je přílohou tohoto zápisu*

3) Odpovědi na dotazy položené během porady:

Daňové nedoplatky jsou na našem úřadě evidovány v rámci účetnictví, které zajišťuje externí firma. Ta vyžaduje sestavy dlužníků (fyzické osoby s uvedením jmen, právnické osoby včetně IČO) s odkazem na zákon o účetnictví. Může správce poplatku takové údaje poskytnout?

Úřední osoby správce poplatku jsou vázány daňovou mlčenlivostí podle § 52 daňového řádu. Neměly by proto předávat informace o poplatkových povinnostech poplatkových subjektů osobám, které se nepodílejí na výkonu správy poplatků či to u nich daňový řád výslovně nedovoluje (prolomení daňové mlčenlivosti).

V praxi obecních úřadů (zejména těch nejmenších) lze vypožorovat, že často nerozlišují mezi evidencí poplatků a účetnictvím. Předávání informací z poplatkových řízení do účetnictví, ke kterému mají přístup třetí osoby, by mohlo být v rozporu s povinností zachovat daňovou mlčenlivost. Stejně tak předávání výpisů z účetnictví s těmito informacemi třetím osobám (např. radě, zastupitelstvu atd.).

V praxi jsme se dosud nesetkali s případem, že by úřední osobě byla uložena sankce za přestupek spočívající v předání informací do účetnictví. Takovou situaci však nelze vyloučit. Doporučujeme proto předat informace v anonymizované podobě (beze jmen či jiných identifikátorů fyzických osob a bez identifikačních čísel a obchodních firem u právnických osob). Jména poplatkových subjektů lze nahradit šifrou, např. písmenným či číselným označením.

Osoby vedoucí účetnictví zřejmě spatřují problém v tom, že jednou z náležitostí účetního dokladu je identifikace účastníků účetního případu podle § 11 zákona o účetnictví. Právní úprava účetních dokladů primárně cílí na soukromoprávní případy. Místní poplatek má však veřejnoprávní charakter. Jedná se o jiný (neobchodní) typ platby, která nemá žádné daňové

T +420 485 226 427 E tatjana.antonova@kraj-lbc.cz

dopady. Nevidíme proto důvod pro identifikaci poplatkových subjektů. Daňová mlčenlivost by měla mít přednost před pravidly zákona o účetnictví. Správa poplatků má navíc vlastní kontrolní mechanismus.

Jak nakládat s omylem zaslanou platbou na existující variabilní symbol jiného poplatníka? (Poplatník se spletl a udělal chybu při bezhotovostním převodu peněz.)

Tato situace je řešena v **§ 165 daňového řádu**:

- (1) *Vrácení platby tomu, kdo ji za daňový subjekt uhradil, není přípustné.*
- (2) *Správce daně vrátí platbu provedenou omylem na žádost toho, kdo za daňový subjekt platbu uhradil, poskytovatele platebních služeb nebo provozovatele poštovních služeb podanou nejpozději v den, kdy platba daně byla zaevidována v evidenci daní. Omyl musí být v žádosti prokázán.*
- (3) *Je-li žádost podle odstavce 2 podána po dni, kdy byla platba zaevidována v evidenci daní, nejpozději však do 1 roku od tohoto dne, posoudí se jako žádost o vrácení vratitelného přeplatku podaná daňovým subjektem s tím, že případný vratitelný přeplatek evidovaný v době podání žádosti se vrací žadateli namísto daňovému subjektu. Tomu, kdo za daňový subjekt uhradil platbu, lze takto vzniklý vratitelný přeplatek vrátit pouze tehdy, pokud nemá současně u správce daně evidován nedoplatek, na který by bylo možné tento přeplatek převést.*
- (4) *Nelze-li žádosti vyhovět, vydá správce daně žadateli potvrzení o došlé platbě a o totožnosti daňového subjektu, na úhradu jehož nedoplatku byla v důsledku jím způsobené chyby zaevidována.*
- (5) *O vrácení vratitelného přeplatku podle odstavce 3, jehož výše přesahuje částku 1 000 Kč, se daňový subjekt vypořádá.*

Správce poplatku musí být v prvním kroku schopen identifikovat, zda se jedná o platbu určenou na místní poplatky či jiné veřejnoprávní povinnosti (např. pokutu z přestupkového řízení), nebo jinou platbu – např. nájemné.

Pokud správce poplatku zjistí, že jde o platbu místního poplatku či jinou veřejnoprávní platbu, postupuje dále dle daňového řádu. Platbu může vrátit jen za podmínek § 165 daňového řádu – tj. 1) ten, kdo platbu provedl, včas požádá obecní úřad o její vrácení a 2) prokáže zřejmý omyl při platbě.

Pokud ten, kdo platbu provedl, stihne požádat o její vrácení do okamžiku zaevidování platby na cizí osobní poplatkový účet, vrátí mu správce poplatku platbu bez dalšího. Pokud požádá později – tj. poté, co již platba byla zaevidována na cizí osobní poplatkový účet, správce poplatku ji vrátí jen tehdy, pokud tato jiná osoba nemá vůči správci poplatku dluhy. Pokud by měla dluh na místním poplatku, správce poplatku platbu nevrátí a pouze vystaví potvrzení o došlé platbě a totožnosti poplatníka, na jehož účet byla zaevidována.

Není možné, aby správce poplatku vrátil platbu bez dalšího sám na účet, ze kterého mu přišly.

Jak je to se zpoplatněním stánků při předvolebních kampaních? Jedná se o zábor veřejného prostranství?

K problematice existuje **stanovisko MF - MP/05/2017** – Místní poplatek za užívání veřejného prostranství – Předvolební propagační akce (aktualizováno ke dni 21. 6. 2019) - dostupné z odkazu: <https://www.mfcr.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/odpovedi-na-dotazy/2017/mistni-poplatek-za-uzivani-verejneho-pro-29564>

Zde je uvedeno:

„V případě konání shromáždění oznámených v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů, je správce místního poplatku povinen respektovat uplatnění práva shromažďovacího.

Umístění stánků, pultů, propagačních příp. jiných zařízení, které jinak podléhá zpoplatnění místním poplatkem za užívání veřejného prostranství podle § 4 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, nebude v uvedeném případě správcem poplatku posuzováno jako zvláštní užívání veřejného prostranství. Důvodem je skutečnost, že podstatou záboru veřejného prostranství je shromáždění osob, které podle zákona o právu shromažďovacím svolal a oznámil jeho svolavatel.“

Společnost s ručením omezeným vlastní rodinný dům, ve kterém není přihlášena žádná fyzická osoba. Dům dlouhodobě pronajímá jiné obchodní společnosti, která jej dále pronajímá (resp. podnají) k dlouhodobému bydlení (bydlící osoby se tam nepřihlašují). Vlastnická společnost má uzavřenu smlouvu o svozu odpadu se svozovou společností, svoz odpadu z domu si tedy zajišťuje a platí sama. Je za této situace povinna platit poplatek za obecní systém odpadového hospodářství z důvodu vlastnictví nemovité věci, ve které není nikdo přihlášen? Resp. obráceně: je povinna mít uzavřenu smlouvu o svozu odpadu (za předpokladu, že v domě vzniká odpad jen v domácnostech tam bydlících fyzických osob)?

K obdobné problematice se vyjadřoval veřejný ochránce práv v případě vedeném pod sp. zn. 4055/2023/VOP, dostupné z <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/12448>. Dospěl zde k následujícímu závěru:

Vlastní-li právnická osoba nemovitou věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba, je povinna platit poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (§ 10e zákona o místních poplatcích). Pokud tuto nemovitou věc využívá i ke své vlastní činnosti či k podnikání, je současně povinna mít zajištěné odstraňování odpadu z této činnosti dle zákona o odpadech (§ 15 odst. 2 zákona o odpadech).

Pro postup správce poplatku je klíčové určit, **za jakým účelem je rodinný dům využíván.**

Pokud zde dlouhodobě bydlí nájemníci, pak tito produkují pouze komunální odpad, který musí odstraňovat obec v rámci zavedeného systému odpadového hospodářství. Provoz tohoto systému je financován prostřednictvím poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Pokud nájemníci nemají v rodinném domě evidován trvalý pobyt, zaplatí poplatek pouze vlastník rodinného domu (za „evidenčně prázdnou nemovitost“). Pokud zde nájemníci mají přihlášený pobyt, pak zaplatí poplatek oni.

Pokud je rodinný dům využíván pro podnikatelskou činnost – ubytovací služby, kanceláře, provozovna atd., pak zde vzniká i jiný odpad, který je podnikatel povinen odstraňovat v souladu se zákonem o odpadech. V tomto případě tedy vlastník zaplatí jak poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, tak musí zajistit likvidaci odpadu z podnikatelské činnosti.

Má každý poplatník místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství z důvodu vlastnictví nemovité věci „nárok“ na přidělení odpadové nádoby ke své nemovité věci? Může obec (v rámci svých interních pravidel) podmiňovat přidělení odpadové nádoby pro konkrétní dům tím, že v domě je přihlášena alespoň jedna fyzická osoba? Svozová společnost totiž vybírá od obce za každou vydanou odpadovou nádobu nájemné, a obec má tedy zájem na tom, aby nádoby byly přidělovány racionálně (např. nebyla samostatná nádoba u rekreační nemovitosti, která není po většinu roku užívána). Pokud je za těchto okolností zaveden poplatek za obecní systém, může dojít k paradoxní situaci, že obec požaduje od vlastníka nemovité věci místní poplatek, protože v jeho nemovitosti není nikdo přihlášen, ale současně mu ze stejného důvodu odmítá poskytnout odpadovou nádobu. Může obec odmítnout přidělit vlastníkově nemovité věci, který je poplatníkem místního poplatku za obecní systém,

odpadovou nádobu z toho důvodu, že vlastník má současně povinnost mít uzavřenou smlouvu o svozu odpadu podle zákona o odpadech?

Jedná se o **problematiku zákona o odpadech**, který stanoví obci povinnost přebírat veškerý komunální odpad vznikající na jejím území při činnosti nepodnikajících fyzických osob (domácností). K plnění této povinnosti obec zavádí obecní systém odpadového hospodářství, zpravidla tak činí prostřednictvím obecně závazné vyhlášky (§ 59 zákona o odpadech).

Základní pravidla pro fungování obecního systému odpadového hospodářství tedy nastavuje sama obec v příslušné obecně závazné vyhlášce. Vlastní nastavená pravidla by obec měla respektovat. Pokud tedy obec zamýšlí umožnit vyvážení popelnice pouze u některých nemovitostí, měla by toto omezení promítnout i do své obecně závazné vyhlášky.

Nastavení pravidel v obecně závazné vyhlášce však nesmí být diskriminační. Zda je taková úprava v obecně závazné vyhlášce možná, lze konzultovat s krajskou pobočkou Ministerstva vnitra.

I pokud by bylo možné nastavit obecní systém odpadového hospodářství tak, že svozový vůz bude vyvázet popelnice pouze u některých nemovitostí, obec stále musí zajistit odstraňování veškerého komunálního odpadu domácností. Jinými slovy, obec bude muset zajistit místa pro odkládání komunálního odpadu z těchto ostatních nemovitostí.

Smyslem zpoplatnění „evidenčně prázdných nemovitostí“ je pokrýt situace, kdy zde bydlí lidé, kteří nejsou v obci přihlášení k pobytu (nájemníci, rekreanti, členové rodiny atd.). Při nastavování svozu komunálního odpadu (přidělování sběrných nádob) je vhodné na tyto případy myslet. V případě chatových oblastí není v praxi výjimkou, že obce nepřidělují individuální popelnice, ale určují sběrná místa (kontejnery) pro celou oblast. V případě jednotlivých rodinných domů, ve kterých není nikdo přihlášen k pobytu, by však mohlo být nastavení systému přidělování popelnic vázané na podmínku trvalého pobytu v obci považováno za problematické.

Může obec podmiňovat přístup do uzamčené odpadové nádoby (společné pro více vlastníků nemovitých věcí) zaplacením „nájemného“ z této nádoby a nákladů na pořízení kopie klíče k zámku, obojí nad rámec místního poplatku, který obec jinak vybírá?

Jedná se o soukromoprávní platbu, s placením místního poplatku nemá nic společného.

Fyzická nebo právnická osoba vlastní rodinný dům, ve kterém není přihlášena žádná fyzická osoba. Stavbu hodlá odstranit a má od stavebního úřadu vydané povolení k odstranění stavby (demoliční výměr). Kterým okamžikem jí zaniká poplatková povinnost? Fyzickým odstraněním stavby nebo již právní mocí demoličního výměru? Lze na věc přiměřeně použít rozsudek NSS sp. zn. 5 Afs 132/2020, který se týká daně z nemovitých věcí?

Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku uvedl:

*„Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem konstatuje, že není podstatné, zda ta která stavba fakticky plní své funkce a je možné ji užívat, nýbrž výhradně to, zda odpovídá zákonné definici předmětu daně. Zdanitelná stavba přestane být předmětem daně ze staveb a jednotek pouze tehdy, jestliže byl vydán **pravomocný souhlas s odstraněním stavby nebo pravomocné rozhodnutí**, jímž bylo povoleno nebo nařízeno její odstranění. Zanikla-li stavba, aniž by bylo rozhodnuto o jejím odstranění, přestane být předmětem daně ze staveb a jednotek, pokud došlo k úplné destrukci obvodových zdí. Ukončení zdaňování tedy není navázáno na faktické užívání stavby, ani na nemožnost stavbu užívat kvůli jejímu dezolátnímu stavu, jak předpokládá stěžovatel.“*

Jinými slovy **pro účely daně z nemovitých věcí bylo rozhodné, zda stavba splňuje formální kritéria stanovená v katastrálním zákoně pro definici budovy, nikoliv faktický stav, jak je budova užívána.** Obdobný přístup zvolil Nejvyšší správní soud i v případě místních poplatků v rozsudku ze dne 19. října 2023, sp. zn. 9 Afs 195/2023 – 43:

„Zákon o místních poplatcích tedy ani po 1. 1. 2021 nedává stěžovateli pravomoc bez ohledu na veřejnoprávní určení stavby posuzovat, k jakému účelu je fakticky užívána, a na základě těchto úvah pak vyměřovat místní poplatek za místní odpad.“

Z hlediska možnosti vybrat poplatek za obecní systém odpadového hospodářství **je tedy rozhodující, jak je stavba definována dle stavebních předpisů.** Pokud stavební úřad vydal demoliční výměr a ten již nabyl právní moci, je vlastník stavby povinen činit kroky k jejímu odstranění. Stavbu již nelze užívat k jejímu původnímu účelu. Za této situace již nelze poplatek za obecní systém odpadového hospodářství vybírat.

Dotaz ohledně stanovení poplatkové povinnosti pro bytové družstvo, které je vlastníkem bytových jednotek v jednotlivých č. p. ve městě. Jak konkrétně postupovat ohledně zpoplatnění pro byty, ve kterých není nikdo trvale hlášen. Bytové družstvo se ohrazuje, že nemá přístup ke zjištění, zdali v těchto bytových jednotkách je někdo trvale hlášen, a odmítá být poplatníkem v případě konkrétního zjištění bytové jednotky bez trvalého pobytu s argumenty, že neví, jak technicky stanovovat vyúčtování místního poplatku za odpady pro družstevního podílníka v daných bytech. Je nějaká metodika na tyto poplatkové povinnosti pro družstva anebo je to vnitřní záležitostí družstva, jak toto provádět? Odmítají být poplatníky daného poplatku, chtějí, aby to bylo evidováno na jednotlivé družstevní podílníky. (Výzva k ohlášení poplatkové povinnosti byla napsána.)

Veřejný ochránce práv obdobnou situaci řešil ve sp. zn. **1840/2023/VOP**, dostupné z <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/11726>. V současnosti řeší problém evidence trvalých pobytů a bytových jednotek i v systémovém šetření z vlastní iniciativy.

Trvalý pobyt občanů ČR se eviduje pouze k objektu (bytovému domu), nikoliv k bytové jednotce. Ohlašovna sdělí vlastníkovu objektu na jeho písemnou žádost pouze jméno, příjmení a datum narození občana, k němuž vede údaj o místě trvalého pobytu odpovídající adrese objektu (§ 10 odst. 8 zákona o evidenci obyvatel). Žádost tak může podat bytové družstvo – pokud vlastní celou budovu, nebo SVJ, pokud pro dům vzniklo. Ze seznamu však nezjistí nic o konkrétních bytových jednotkách.

Pokud si bytové družstvo nevedlo vlastní interní evidenci trvalých pobytů a bytových jednotek, tak pravděpodobně není samo schopno určit, které bytové jednotky jsou pro účely poplatku „evidenčně prázdné“. Na výzvu správce poplatku by však bytové družstvo mělo sdělit například seznam nájemníků jednotlivých bytových jednotek, případně poskytnout správci poplatku další možnou součinnost při zjišťování „evidenčně prázdných“ bytových jednotek.

Pokud správce poplatku zjistí, že některá bytová jednotka je „evidenčně prázdná“, má právo požadovat po bytovém družstvu jako vlastníkovu platbu poplatku. Argument, že bytové družstvo neví v takovém případě, na koho poplatek přenést, je lichý. Jako vlastníka bytové jednotky stihá poplatková povinnost jej (§ 10e písm. b) zákona o místních poplatcích).

V této souvislosti pouze upozorňujeme, že **musí jít skutečně o vymezené bytové jednotky** – jediné ty jsou samostatnou nemovitou věcí zahrnující byt a tedy samostatně podléhají poplatkové povinnosti. Pokud jsou v bytovém domě byty nevymezené jako bytové jednotky, je nemovitou věcí zahrnující byt celý bytový dům. Pokud má v takovém bytovém domě trvalý pobyt byt jen jedna osoba, nelze již vybrat poplatek za „evidenčně prázdnou nemovitost“.

Blíže např. **stanovisko Ministerstva financí MP/04/2023** – Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství – Zpoplatnění bytových domů, dostupné z odkazu: <https://www.mfcr.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/odpovedi-na-dotazy/2023/mp-04-2023--poplatek-za-obecni-system-od-50320>. Nebo stanovisko veřejného ochránce práv sp. zn. 11179/2022/VOP, dostupné z odkazu: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/10440>.

Dotaz ohledně místního poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci: Začínají se objevovat přeplatky u nemovitostí, které změnily majitele a nikdo včas nepodal ohlášení. Tyto případy se dají vcelku dobře vyřešit. Ovšem přeplatek, který vznikl úmrtím majitele nemovitosti je horší. Majitel si zaplatil poplatek za odpad na rok dopředu a následně zemřel. Přeplatek nebyl přihlášen do dědictví. Stačí sepsaná žádost dědiců o vrácení přeplatku na účet jednoho dědice s jejich podpisy? Zřejmě by museli přinést i usnesení o dědictví. Jak nejlépe tuto situaci vyřešit?

Na situaci, kdy se dodatečně objeví majetek po zůstaviteli, pamatuje § 192 a § 193 zákona o zvláštních řízeních soudních.

Správce poplatku by si měl nejprve vyžádat od notáře **rozhodnutí o dědictví** – bude tak mít potvrzeno, že dědické řízení již skončilo, kdo je dědicem a zda (ne)bylo dědictví předloženo.

Pokud dědictví bylo předloženo, dle § 192 zákona o zvláštních řízeních soudních by mělo následovat povinné projednání nového majetku.

Pokud předloženo nebylo, postupuje se dle § 193 zákona o zvláštních řízeních soudních – je na dědicích, zda požádají o dodatečné projednání dědictví. Pokud žádost nepodají, má se majetek vypořádat podle jejich podílu na dědictví.

Byť zákon nestanoví žádnou minimální hranici pro projednání dodatečně objeveného majetku, v praxi zpravidla i notáři zohledňují, o jakou částku se jedná. Pokud jde o nižší částku, doporučují i oni dědicům, aby se domluvili pouze mezi sebou. Pokud tedy správce poplatku obdrží pokyn od všech dědiců, jak s přeplatkem naložit, není důvod, aby jejich žádosti nevyhověl.

Dotaz se týká vymáhání poplatku za systém odpad. hospodářství od občanů. Většina dlužníků má pobyt na OÚ. V obecní vyhlášce tito obyvatelé nejsou vyjmuti z povinnosti hradit poplatek. Jakým způsobem co nejjednodušeji tento poplatek vymáhat? Obsílkou je vymáhání samozřejmě neúčinné a drahé. Ptal jsem se paní účetní, ta mi nabídla firmu, která by poplatek vymáhala. Ovšem podle kontroly, kterou jsme na obci tento rok měli, je tento postup nezákonný. Hromadný předpisný seznam paní účetní údajně neumí.

Pokud poplatník neuhradí sám poplatek (nereaguje ani na upomínku k platbě), měl by správce poplatku postupovat následovně: Správce poplatku vyměří poplatek rozhodnutím – platebním výměrem či hromadným předpisným seznamem. Vzory rozhodnutí si může stáhnout na webu Ministerstva financí: <https://www.mfcr.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/vzory-pisemnosti>. Pozor – vzory jsou rozděleny na ty, které se mají použít na poplatky vzniklé do 31. 12. 2023, a poplatky vzniklé od 1. 1. 2024.

Rozhodnutí je třeba poplatníkovi doručit dle § 39 a násl. daňového řádu. Následně lze přistoupit k zaslání předexekuční upomínky (§ 153 odst. 3 daňového řádu) a poté i k vymáhání nedoplatků v daňové exekuci. Blíže viz příložená prezentace Daňová exekuce.

Poplatek za nezletilé dítě byl platebním výměrem vyměřen matce dítěte, poté samostatný platebním výměrem otci. Ani jeden z rodičů poplatek za dítě neuhradil, správce poplatku

proto zahájil daňovou exekuci srážkami ze mzdy na matku, později zjistil příjem otce a zahájil daňovou exekuci srážkami ze mzdy na otce. Poté došlo k vymození celé částky exekucí na matku. Jak má správce poplatku postupovat v případě exekuce na otce? Může nárokovat exekuční náklady za zahájení exekuce?

Zákonní zástupci odpovídají za zaplacení nedoplatku na místním poplatku **společně a nerozdílně** (§ 12 zákona o místních poplatcích). Jedná se tedy o jejich společnou povinnost, jejíž splnění může správce poplatku požadovat po obou. V ideálním případě by tak měl **vyměřit poplatek za dítě jedním platebním výměrem oběma zákonným zástupcům**. (Každému bude doručovat samostatně, aby měl potvrzené doručení u obou z nich.) Nicméně s variantou, kdy správce poplatku vyměří oběma zákonným zástupcům celou poplatkovou povinnost dvěma platebními výměry, počítá metodická pomůcka Ministerstva financí Metodický postup k § 12 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 266/2015 Sb., dostupná z odkazu: <https://www.mfcr.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/metodicka-doporuceni/2017/metodicky-postup-k--12-zakona-c-565-1990-29527>.

Pokud následně správce poplatku dluh vymáhá po obou zákonných zástupcích, jedná se nadále o vymáhání jejich společného dluhu. Daňový řád speciální pravidla pro vymáhání společného dluhu nestanoví. Je však třeba vyjít z toho, že **dluh existuje jen jeden, tudíž exekuční náklady za jeho vymáhání mohou vzniknout jen jedny**. Exekuční náklady může správce poplatku opět vymáhat po obou společně odpovědných dlužnících. Pokud jeden z nich uhradí celý dluh (jistinu a exekuční náklady), je třeba zastavit exekuci i vůči druhému dlužníku. Nelze vymáhat k jednomu dluhu dvoje exekuční náklady.

Dlužník prošel oddlužením a byl zbaven všech dluhů. Dle insolvenčního zákona dluh nezaniká, je jen nevymahatelný. Může být takový dluh uveden ve výkazu nedoplatků? Můžeme požadovat úhradu takového dluhu?

Obdobnou situaci řešil veřejný ochránce práv v odpovědi ze dne 13. 02. 2024 sp. zn. **6777/2023/VOP**. Dospěl k závěru, že osvobodí-li insolvenční soud dlužníka od placení neuspokojených pohledávek zahrnutých do oddlužení, vztahuje se toto osvobození také na pokuty uložené ve správním řízení do rozhodnutí o úpadku (§ 414 odst. 2 insolvenčního zákona). Nelze je proto ani po skončení insolvenčního řízení vymáhat v exekučním řízení či na ně z moci úřední převádět přeplatky na jiné dani. Obdobně to funguje i v případě přihlášených místních poplatků. Jediným případem, kdy by správce poplatku platbu na takový dluh přijal, je **výslovný pokyn poplatníka**.

Pokud jde o zahrnutí takových dluhů do potvrzení o stavu osobního poplatkového účtu, lze tak učinit pouze s výslovným uvedením, že insolvenční soud dlužníka osvobodil od jeho placení.

Kde můžeme získat informace o majetku dlužníka, abychom věděli, jaký způsob vymáhání zvolit?

Nejčastějším způsobem daňové exekuce jsou srážky ze mzdy a příkázání pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb. Možnost provedení srážek ze mzdy správcí poplatku zpravidla zjišťují dotazem u ČSSZ či zdravotních pojišťoven na plátce mzdy. Možnost postižení účtu správcí poplatku zjišťují dotazem u jednotlivých bankovních institucí. Uvedené instituce mají povinnost poskytnout údaje správci poplatku podle **§ 57 daňového řádu**.

Dále může správce poplatku požadovat po poplatkovém subjektu učinění tzv. **prohlášení o majetku podle § 180 daňového řádu**. Podmínkou pro využití tohoto institutu je, že nedoplatek nemohl být vymáhaný daňovou exekucí příkázáním pohledávky z účtu. Tomuto institutu by tak mělo předcházet zjištění, že není možné postihnout účet dlužníka u banky.

Ministerstvo financí zveřejnilo vzor výzvy k podání prohlášení o majetku zde: <https://www.mfcr.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/vzory-pisemnosti/mistni-poplatky>.

Přílohy:

1. Doplněná prezentace Kanceláře VOP – Správa místních poplatků
2. Prezentace Kanceláře VOP – Daňová exekuce